

JOZUA 6:1-5

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"Door het geloof zijn de muren van Jericho neergestort, nadat het volk er zeven dagen lang omheengetrokken was". Zo lezen we in Hebreëën 11. En wat kunnen we in het boek Jozua, waar ons die geschiedenis verhaald wordt, goed zien hoe dat bedoeld wordt. Dat Hebreëën 11 absoluut niet bedoeld heeft mensen te verheerlijken ten koste van God, maar ze beiden op hun plaats te laten: God én mensen. Want hoe begint de geschiedenis van de verovering van Jericho? Met een toneel, waarvan een kind al de bedoeling kan begrijpen. Want toen Jozua op zekere dag in de buurt van Jericho met zijn hoge muren, bezig was wat rond te lopen, verscheen daar opeens voor hem een Man met een uitgetrokken zwaard in de hand. Die Man was de Engel des HEREN, dezelfde die wij nu kennen als Jezus Christus, Gods Zoon. En voor die Man met dat zwaard in Zijn hand is Jozua toen neergevallen, met het hoofd op de grond. Ja, voor Hém heeft Jozua zijn schoenen uitgetrokken, net als Mozes bij de brandende braambos deed. Zó toonde men in die dagen zijn eerbied voor God: op Oosterse wijze. Zo wierp Jozua zich voor God op de grond. En toen zei Jozua tot God: "Wat heeft mijn Heer tot Zijn knecht te zeggen?"

Zo, met dät tafereel, begint de geschiedenis van de verovering van Jericho. Met een trouwe, gelovige Jozua, eerbiedig voorover voor God op de grond, terwijl er uit zijn mond zó'n vraag klinkt: "Wat heeft mijn Heer tot Zijn knecht te zeggen?" Zo begint het. Dus wie, wie durft hier dan nog te roemen in mensen? Zelfs in de allergelovigste mensen? Maar welk antwoord heeft Jozua op zijn vraag gekregen? Een antwoord, waaraan wij nu goed kunnen zien wat geloven is. God heeft aan Jozua meteen al de overwinning toegezegd, en wel zó, dat die overwinning, ten eerste: in belofte werd geschonken; ten tweede: in de weg van gebed moest worden verkregen, en ten derde: door Gods trouw zou worden gewaarborgd.

Ik herhaal: die overwinning werd
ten eerste: in belofte geschonken;
ten tweede: in de weg van gebed verkregen, en
ten derde: door Gods trouw gewaarborgd.

Ten eerste.

Onze tekst begint weinig optimistisch, en wel met de mededeling dat Jericho potdicht zat. Jericho had de poort gesloten, natuurlijk uit angst voor de Israëlieten. Er kon geen mens uit of in. Natuurlijk hebben de inwoners van Jericho gedacht, dat de Israëlieten wel spoedig tot de aanval op hun stad zouden overgaan, vandaag of morgen. Ze zouden zeker wel proberen een stuk van de muur te ondermijnen, er een bres in te slaan, en dan hun stad te bestormen. Dat was zo de gewone gang van zaken in die tijd. Jozua zal zelf ook wel hebben verwacht dat het zo zou gaan. Waarom had hij anders zo dicht in de buurt van de stad lopen kijken? Maar de HERE had een heel ander plan, want de hoogste Aanvoerder van Israël was eigenlijk niet Jozua, maar de HÉRE; bepaald de Engel des HEREN, die wij nu kennen als de Christus. Hij, Híj was de eigenlijke Krijgsheer of Generaal, en Hij bepaalde dus ook de krijgstaktiek, de manier van optreden en handelen. Gods krijgstaktiek zou een geheel andere zijn. Zeker, de stad zou wel door de Israëlieten bestormd moeten worden; dat zou dan wederzijdse strijd betekenen. Geloven wil helemaal niet zeggen dat wij totaal niets behoeven te doen! Maar die muren nam de HERE voor Zijn rekening. Weet u het nog? Hoe de tien verspieders juist van die muren van de Kanaänitische steden zo hoog hadden opgegeven, in letterlijke en in figuurlijke zin? Gods taktiek was deze: Hij begon van achteraf aan, met de overwinning! De HERE zei: "Zie, Ik geef Jericho en zijn koning in uw hand, sterke helden!" Die belofte was alvast voor Jozua. Ja! Voor Jozua! Want de HERE sprak in het enkelvoud. Letterlijk staat er: "in jé hand". Zo eerde God Jozua nog wel terdege, al was Jozua dan maar een onderaanvoerder. Maar de HERE sprak letterlijk: "in jé hand!". Aan Jozua was straks dus toch wel de ménselijke leiding. Ere wie ere toekomt!

Maar, gemeente, ziet u nu hier ook niet weer dat bekende belovende spreken van God, dat we in de heilige Schrift zo dikwijls tegenkomen? Dat zien we zó dikwijls! Als u daar eenmaal oog voor hebt

gekregen, dan ontdekt u het keer op keer. Dan kijkt u niet meer vreemd aan tegen menige uitdrukking in de Schrift, die anders wat raadselachtig klinkt. Bijvoorbeeld: als de Here Jezus zegt: "Wie in Mij gelooft, hééft eeuwig leven!" Of als Hij zegt: "Mij ís gegeven alle macht, in hemel en op aarde!" Zó spreekt nu het geloof. Of liever: zo volgt nu het geloof de spreektrant na die door God Zelf al gebezigd is in het Oude Testament. Daar sprak God bijvoorbeeld in Jesaja 49 al over de lijdende Knecht des HEREN: "Zie, Ik stel U tot een licht der volken!". En op grond van die belofte sprak de Here Jezus later dan ook, al vóór Zijn dood en opstanding: "Ik heb nog andere schapen die niet van deze stal zijn." Hij bedoelde daarmee toen al ons, de heidenen. Dat is nu dat belovende spreken van God, waarvoor onze gereformeerde voorouders zo'n open oog mochten krijgen, getuige ons Doopformulier, waarin al van onze kleine kinderen wordt gezegd dat zij alles in Christus hébben, namelijk: de vergeving van zonden, de dagelijkse vernieuwing van hun leven en het eeuwige leven in de toekomstige gemeente van de uitverkorenen. Dàt is nu bijbelse spreektaal! Maar die moet wel eventjes geleerd worden! En als die niet meer geleerd en begrepen wordt, dan komen daar ongelukken van, zoals dat in het verleden is gebleken.

Dat zei de HERE dus tegen Jozua: "Zie, Ik geef Jericho en zijn koning in uw hand, sterke helden!" De HERE begon van achteraf aan, en dat mag het geloof daarom ook doen. Dat doet het geloof dan ook. Luister nog maar eens een keer naar het woord uit 1 Johannes 5:4: "...en dit is de overwinning die de wereld overwonnen heeft: ons geloof!"

Ziedaar dus het eerste waarop we vandaag zouden letten. Ook de overwinning over Jericho en zijn inwoners werd vooraf al aan Jozua door God in belófte geschonken.

Dan krijgen we nu deel twee.

Waarin heeft toen deel twee van Gods krijgstaktiek bestaan? Soms hierin, dat Jozua nu maar naar zijn legerkamp moest terugkeren, en daar te Gilgal met zijn armen overelkaar gekruist moest gaan zitten afwachten? Nee! o nee! Er zouden nu zeven heel drukke dagen komen! Want de soldaten zouden zes dagen lang éénmaal per dag om de stad heen moeten trekken. Ze zouden dan gevolgd worden door zeven priesters, die de zeven ramshorens bliezen, en die voor de ark uit zouden moeten gaan. En na de ark zou dan de achterhoede moeten volgen, maar allemaal met de mond dicht; zwijgend dus. En op de zevende dag zou men zevenmaal om de stad heen moeten trekken. Pas wanneer dàt gebeurd zou zijn, zou Jozua het bevel geven dat het hele volk mocht juichen. Dàn zou onder het aanhoudend geblaas op de ramshoorns door de priesters, en onder het gejuich van het volk, de stadsmuur van Jericho instorten. En daarna zouden de krijgslieden over de ingestorte muur heen de stad moeten bestormen, ieder vanaf de plaats waarop hij op dat ogenblik stond.

Gemeente, u moet zich dat gedrag van de Israëlieten gedurende al die dagen nu eens goed voorstellen. U moet ze nu eens allemaal zien lopen; met hun mond stijf dicht zien lopen. En u moet dan die priesters dan eens horen blazen. En u moet zich dan eens afvragen, wat de mensen van Jericho daar nu wel van gedacht zullen hebben. Want die hebben natuurlijk hier en daar bovenop hun stadsmuur gestaan, of althans over de rand ervan heen gekeken, naar beneden gekeken. En wat zullen die mensen van Jericho toen wel bij zichzelf hebben gedacht! Die hebben vast en zeker bij zichzelf gedacht dat ze te doen hadden met een heel leger van gekke mensen! Misschien hebben de eerste keren dat de Israëlieten om hun stad heen trokken, nog even enige indruk gemaakt. Maar toen er op de tweede, de derde en de vierde dag niets bijzonders gebeurde, toen hebben de meeste mensen van Jericho misschien wel hun schouders opgehaald. En anderen zullen hebben gelachen, en tegen elkaar gezegd: "Zolang het niet erger wordt dan nu, komen we er goed af! 't Zal zo'n vaart niet lopen!"

Dat komt omdat de inwoners van Jericho dat gedrag van Israël niet hebben begrepen! Het is nu eenmaal menselijk, nietwaar? om te lachen om iets wat je niet begrijpt. Dat maakt immers vaak een dwaze indruk. Maar nu ú! Welke indruk maakt het op ú? Begrijpt ú het? Begrijpt ú wat dat blazen van de priesters betekend heeft? En waarom alle andere Israëlieten onder dat blazen hun mond dicht hebben moeten houden?

Die vraag lijkt misschien wat moeilijk, maar als we Schrift met Schrift vergelijken, is ze toch vrij eenvoudig te beantwoorden. Dat blazen van de priesters heeft namelijk heel gewoon bidden betekend! Bidden tot God, of Hij Zijn gegeven belofte nu alstublieft ook wilde vervullen. Waarschijnlijk vinden wij dat vreemd, dat dat blazen van de priesters de betekenis heeft gehad van bidden, omdat wij onder bidden iets verstaan wat je met je mond, bepaald met woorden doet. En ik zal niet ontkennen dat dat thans, in de nieuwe bedeling, inderdaad zo is. Maar onder de oude bedeling is dat anders geweest. Toen heeft God bijvoorbeeld bevel gegeven dat de hogepriester op zijn beide schouders en op zijn borst edelgesteenten zou dragen, waarop de namen van de twaalf zonen van Jacob geschreven stonden. Met welke bedoeling was dat? Om Israël bij God in gedachtenis te brengen: Ex. 28. En zo was het ook met het wierookoffer dat dagelijks in de tabernakel en in de tempel voor Israël moest worden opgedragen. Ziende op dat wierookoffer sprak de engel Gabriël tot de priester Zacharias: uw gebed is verhoord. En zo is het ook geweest met het blazen van de priesters. We hebben daarover zoëven in Numeri 20 een wel zeer leerzaam Schriftgedeelte gelezen. Dat blazen was heel nauwkeurig geregeld, soms kort, soms langgerekt. Soms op één, soms op beide zilveren trompetten. Soms in tijd van oorlog, soms bij het opdragen van Israëls offeranden. En waarom was dat, waarvoor? Er staat dan weer: om u in gedachtenis te brengen voor uw God.

Welnu, zo is er ook door de priesters met wie Israël om de stad getrokken is, geblazen ten teken van gebed. Alleen hebben de priesters toen niet op de bekende twee zilveren trompetten van Numeri 10 geblazen. Dat kon niet, want de priesters bliezen met zijn zevenen. Daar kom ik aanstonds op terug. Daarom bliezen de priesters niet op trompetten, maar op ramshoorns. Maar ook nu kennelijk ten teken van gebed, om Israël bij God in gedachtenis te brengen. En vandaar dan ook dat alle Israëlieten die met de priesters meeliepen, hun mond moesten houden; ze zwijgen moesten. Dat doen wij toch ook? Wanneer er iemand voorgaat in openbaar gebed, dan zwijgen de anderen toch, ten teken van eerbied?

Ziedaar! Zó gaan nu Gods beloften in vervulling! Eerst heeft God de HERE wel alvast de complete overwinning aan Jozua in belofte gegeven, maar daarna heeft Israël zeven dagen om de vervulling van die belofte moeten bidden! Zó gaan nu Gods beloften in vervulling! God de HERE schenkt ons in belofte Zijn ganse heil, zijn ganse Christus, met alle weldaden die Christus voor ons verworven heeft. Maar die beloften van het Evangelie worden niet vervuld buiten ons om, maar in de weg van het geloof! En een voornaam, ja, het voornaamsté stuk van het geloof is ook nu voor ons altijd nog: het gebed! De HERE wil gebéden zijn, zelfs om de vervulling van al datgene, wat Hij ons al in belofte geschonken heeft. Daar wil Hij om gebeden zijn! Al mogen wij dan de gebeden om de vervulling van Zijn beloften wel met alle vrijmoedigheid voor Zijn aangezicht neerleggen. Dat wordt ons immers gewaarborgd door Gods trouw?! Daarop wordt nu nog gewezen in het laatste gedeelte van onze tekst.

Dit dus nog ten derde.

Ik heb daarstraks gezegd dat ik nog even zou terugkomen op het getal "zeven". Dat is wel nodig. Want het zal u toch zeker ook wel zijn opgevallen, dat het getal "zeven" in deze geschiedenis een zeer belangrijke rol gespeeld heeft. Er moesten zéven priesters om de stad heen lopen, en dat zou zéven dagen lang moeten gebeuren. Op de zévende dag zou men zelfs zévenmaal om de stad heen moeten lopen. U begrijpt, dat is natuurlijk helemaal niet meer een toevalligheid te noemen! Dit heeft ook weer zijn betekenis gehad. En die betekenis zal voor de Israëlieten waarschijnlijk makkelijker te vatten geweest zijn dan voor u en mij! Om meer dan één reden. Bijvoorbeeld: wij spreken geen Hebreeuws. Maar als wij wel Hebreeuws spraken, dan zouden wij, als wij het woord "zweren" gebruikten, niet spreken van "zweren" maar van "zichzelf zevenen"! "Zeven" is in Israël, trouwens ook buiten Israël, het verbondsgetal geweest; het getal van verbond, eed, waarheid, betrouwbaarheid, garantie, waarborg, trouw. Ik wil hierover nu maar niet al te veel uitweiden. Slechts één ding. God de HERE had in Zijn tractaat van het Horebverbond -u weet: dat waren de Tien Woorden- dat getal "zeven" ook ingedrukt, namelijk bij het sabbatsgebod, als Zijn monogram; ten bewijze van Zijn absolute betrouwbaarheid. Ja, eigenlijk is heel Israëls schaduwachtige liturgie om zo te zeggen gebaseerd geweest op het getal "zeven". Zévende dag; zéven weken (Pinksteren); zévende maand, zévende jaar (het Sabbatsjaar); het 49e jaar (7 x 7: het Jubeljaar). De onweersprekelijke symboliek in de geschiedenis van Israëls verplichte rondgang om Jericho heeft het overduidelijk uitgeroepen: "Vólhouden Israël! Vólhouden! Hij die het beloofd heeft is trouw! Reken maar vast en zeker op Gods trouw!"

En nu mag ik ten slotte het allervoornaamste natuurlijk helemààl niet vergeten. Midden tussen die rondgaande Israëlieten in, ging de ark! De ark, de blinkende gouden ark! Want zij was ook nu niet overdekt, niet ingepakt! Zij werd immers door de priesters gedragen? De ark! Ook wel genoemd: de ark des verbonds. Ook wel genoemd: de ark der getuigenis. "Getuigenis" is de naam van de twee tabletten die in de ark lagen. Die vormden het dubbele certificaat van Gods verbintenis met Israël, en van Israëls verbintenis met God. De ark des verbonds middenin, zeker wel gedragen door twee priesters. Hofni en Pinehas hebben haar later ook met z'n tweeën gedragen. En vóór de ark uit: zeven priesters met de zeven ramshoorns, waarop werd geblazen. En niet langgerekt geblazen, zo van: toeoeoeoeoet!, maar kort en stotend, zo van: toet! toet! toet!, waardoor het stimulerende werd uitgedrukt. Het telkens herhaalde beroep op Gods trouw: "Hoor HERE! verhoor! hoor HERE! verhoor! HERE! denk aan Uw belofte! denk aan Uw verbond! denk aan Uw verbondsark! denk aan Uw trouw!"

Ziedaar, gemeente, zo'n opdracht heeft nu de Engel des HEREN aan Jozua gegeven. Zo'n krijgstaktiek heeft Hij aan Israël voorgeschreven. Maar Hij heeft nog meer voorgeschreven! Aan de uitvoering van een en ander zijn we vandaag nog niet toegekomen. Dat is weer wat anders geweest. Maar dit was toch wel weer genoeg voor ons om te leren begrijpen hoe Gods beloften in vervulling gaan. Zeker, God gaat voorop! Natuurlijk! Belovend voorop! Maar dan schakelt Hij de mens niet uit, maar ín! Dan roept Hij ons tot geloof! We hebben vanmorgen gezien wat dat geloof mag doen, en moet doen. Namelijk biddend de hand leggen op al datgene wat ons zó eerlijk door God beloofd is, dat we van onszelf en van onze kleine kinderen mogen zeggen dat we dat heil in Christus al hébben! Ouders, gaat u daar toch van uit! Gods Geest lere ons toch -ook door het Schriftdeel van vandaag- dat aloude bijbelse spreken met wijsheid te volgen, en tot in geslachten te blijven volgen. Daar hebben onze gereformeerde voorouders toch zo'n duidelijk inzicht in ontvangen! Mogen we hun voorbeeld volgen, en daardoor óók leren wat dat eigenlijk is: geloven. Geloven, dat is ons vastklemmen aan onze belovende God. Ons vastklemmen aan al Zijn beloften, waarvan de korte inhoud is: de vergeving van zonden, de dagelijkse vernieuwing van ons leven, en het eeuwige leven door Jezus Christus, onze Heer.

AMEN.

lezen : Numeri 10:1-10

zingen: psalm 90:1
psalm 89:6
psalm 25:4,6,10
psalm 27:7

3 januari 1971.